

COLUMN 29 - Z(z)WITSERS

Ook al is een privévakantie van ons niet bedoeld om er een mogelijke funeraire reis uit te componeren, je weet maar nooit. We hebben dat wel vaker gezegd. Zoals bij Schotland: "hier gaan we zéker niet met de reis naar toe". Ja ja, de funeraire reis is al geweest!

Maar om echt aan vakantie toe te komen gebruiken we op onze privévakantie expres **niet** de checklist in ons hoofd met standaardvragen zoals: is het de moeite van een bezoek waard, wat is er specifiek, brengt het iets nieuws, kan de bus er staan, zijn er toiletten en hoe zien die eruit, is er een koffietentje in de buurt, etc etc.

Maar ja, die checklist zit in ons hoofd en dus gaat het er -lopend over begraafplaatsen- wel steeds over. En dan zeggen we tegen elkaar: "maar we gaan hier niet naar toe met een reis". Om vervolgens tot een conclusie te komen "deze begraafplaats is niks voor een reis en die wel en deze stad is wel leuk en die is niet goed genoeg". Ggrrr...

Gevolg is, dat -als we weer thuis zijn- precies weten welke begraafplaatsen we "eventueel, stel dat, als, misschien, ooit" wel of niet zouden toevoegen. Maar we weten dan niet of bijvoorbeeld de bus er kan staan en er koffietentjes in de buurt zijn, maar weer wel of er een toilet aanwezig is. Die zijn overigens in Zwitserland altijd aanwezig en werkelijk brandschoon.

Het hele land is trouwens brandschoon. Iedereen werkt er aan mee, blijkbaar. Als iedereen zijn eigen straatje schoonveegt dan is het grootste deel van het land al tiptop. Vroeger deden we dat in Nederland ook. Nu alleen nog maar figuurlijk.

Brandschoon, netjes, geordend, dat is typisch zwitsers. En wat zijn nou typisch Zwitsers? Onze indruk is dat het aardige vriendelijke mensen zijn, die je -desgevraagd- altijd netjes en vriendelijk genoeg antwoord geven maar die niet uit zichzelf een praatje beginnen, zoals de Schotten. Wel groeten ze je uit zichzelf als je ze ergens tegenkomt, behalve dan natuurlijk in een (drukke) winkelstraat. Maar loop je gewoon maar ergens en kom je er eentje tegen, dan volgt er altijd een groet. Maar verder wekken ze de indruk dat het hen weinig uitmaakt of jij -als toerist- er nu bent of niet bent. Als je er bent, dan is dat prima, geen probleem. Maar als je er niet bent, ook prima, ook geen probleem. Ze kunnen heel goed hun eigen bootjes doppen en hebben geen pottenkijkers nodig. Die zijn er dan ook niet veel, althans wij hebben ze niet gezien. Toeristen wel, maar 'hoofdzoekjes' bijvoorbeeld niet. Eén keertje maar.

We zijn er maar kort geweest, een week. Want of het weer dat ons ten deel viel nou typisch zwitsers was, weten we niet. Waarschijnlijk wel, voor de maanden mei en juni. Het ene moment stortregende het en het andere moment scheen de zon stralend. Een ober vertelde ons aan onze typisch zwitserse kaasfondue (toen we het hem vroegen), dat het in mei en juni wisselend weer was: 'abwechselnd heiss und hagel'. En dat kan ook wel 3x per dag gebeuren.

Gevolg daarvan was dat we iets anders wat typisch zwitsers schijnt te zijn, nauwelijks of niet hebben gezien: bergen. De bewolking hing steeds zó laag dat we ze nergens hebben kunnen ontwaren. Of de wolken hingen zo laag omdat de regen eruit stroomde, of de wolkendamp hing zo laag omdat het gevallen vocht weer omhoog verdampte.

Dat was de reden dat we hebben afgezien van berg- en gletsjertrips met tandradbanen en we ons hebben vermaakt met begraafplaatsen. Dat is overigens geen straf. Waar we ook komen op begraafplaatsen, overal spelen we het spelletje "wat is nou typisch ...?". Zo ook hier. Wat is nou typisch zwitsers?

Dat Zwitsers van voetballen houden hebben we -helaas- tijdens de WK overal kunnen ervaren. Die verrekke vuvuzela was overal maar dan ook overal te horen als een nijdige zwerm bijen. Het geluid werd niet getemperd zoals hier in Nederland en we werden er dan ook lichtelijk gestóórd van. We hadden al een hekel aan voetballen en dat is er niet beter op geworden.

Maar op begraafplaatsen kan je ook zien dat ze van voetballen houden, leek het wel. Geregeld troffen we hele grasvelden aan, percelen met graven afgewisseld door grasvelden. Soms zelfs behoorlijk uitgestrekt. Dan zeiden we tegen elkaar "hier hoeven we met de reis niet naar toe, wat is er nou te zien? Voetbalvelden!"

Humor was dan wel weer dat het de Zwitsers zelf ook opgevallen moet zijn, want aan het eind (of begin) van zo'n grasveld stond dan een bordje 'verboden te voetballen'.

Het zijn dus wel degelijk grafvelden, met een f dus. Als een grafveld vol is, dan worden na een periode van 20 à 25 jaar de monumenten weggehaald en wordt het grafveld een grasveld. Mogelijk zelfs voor eeuwig. Behalve dan natuurlijk de particuliere familiegraven, maar dat zijn de meeste niet. Daardoor worden de begraafplaatsen steeds groter en loop je je steeds meer een rotje om de grafvelden te kunnen bekijken. Dat doen ze de funeraire buitenlandse liefhebber dus aan, maar ook hun eigen mensen. In Basel bijvoorbeeld, begraafplaats 'am Hörnli' maakt het wel erg bont wat dat betreft. Heel ver achteraan ligt het columbarium. Flinke heuvel-op om de urnenvelden te bereiken. Rindert ging natuurlijk naar de top (hoewel ... niet helemaal boven geweest) en ik bleef natuurlijk op een kwart van de hoogte steken. Een oude man ging wel heuvel-op, ik had met hem te doen, je zult maar een graf op grote hoogte moeten bezoeken. Maar ik moet toegeven dat hij -Zwitsers en zwitsers als hij was- mij vriendelijk groette.

Ook op de begraafplaatsen is typisch zwitsers dat ze schoon zijn en netjes, extreem netjes. En dat ze onderhouden worden, extreem onderhouden. Overal, behalve op de grazige weiden ertussen in, zijn tuinlieden aan het werk. Hele hordes, je struikelt erover. Ze zijn dus groen, heel groen. En bloemig, erg bloemig. Mooi aangelegd, bijna als een Engelse landschapsstijl in het klein. En er staan mooie monumenten, geordend. Niet te groot, de maten staan wel zo'n beetje vast, maar wel apart, uniek, geen twee dezelfde.

Er is toch wel wat te vinden wat de moeite van het bezoeken waard is

Maar na week van gedwongen in de wolken lopen wilden we wel weer naar huis. Van de realiteit van het dagelijkse zwitserse leven kregen wij -als zuinige Hollanders- ook wel een beetje genoeg: een half glaasje wijn kost daar het dubbele van hier een hele, de parkeergarage kostte voor een nachtje evenveel waar de auto hier twee dagen voor kan blijven staan, het hotel was juist die nacht dat wij er waren toevallig honderd euro duurder dan normaal omdat er toevallig een grote beurs in de stad was. Toen wij er iets van zeiden tegen de receptioniste, haalde zij haar schouders op en zei: "Z(z)witsers, hè".